

Юрій МЕЛЬНИЧОК,
 orcid.org/0000-0002-8576-5963
 аспірант кафедри історії України Дрогобицького державного педагогічного
 університету імені Івана Франка (Україна, Дрогобич)
 melnychok2016@gmail.com

КОМАНДНИЙ СКЛАД ВОЄННОГО ШТАБУ ТВ 24 «МАКІВКА» (1944 – 1949)

У статті вперше на основі невідомих та маловідомих архівних документів і матеріалів з'ясовується кадрова наповненість Тактичного відтинку 24 «Маківка» (1944 – 1949). Доведено, що, незважаючи на підпільні умови, постійні втрати серед керівного складу керівництво УПА намагалося заповнювати вакантні посади, дотримуючись принципу призначення освічених, професійних кадрів із досвідом повстанської боротьби. Автор висвітлив питання кількісного заповнення керівних органів.

Ключові слова: УПА, повстанці, ТВ 24 «Маківка», командний склад.

Yuriy MEL'NYCHOK,
 Postgraduate student of Department of Ukraine's History of Drohobych Ivan Franko State
 Pedagogical University
 (Ukraine, Drohobych) melnychok2016@gmail.com

THE OFFICERS OF THE HEADQUARTERS STAFF OF TD – 24 «MAKIVKA» (1944 – 1949)

After the gaining of independence by Ukraine the scientific interest to liberation struggle has been constantly growing. The opening of accesses to archives has promoted the strengthening of the interest to the activity of OUN and UPA. The open aggression of the Russian Federation against Ukraine has activated researches on the Ukrainian liberation movement of the mid XX century. Scientific cognition of this issue is predetermined also by the absence of generalising works that would concern not only the particular question of personnel supply of MD – 24 «Makivka», but also the features of functioning of this structural UPA unit on the whole. However, the source base allows researches to clarify this problem in a proper way.

Still, at first sight, a significant amount of scientific researches on the history of the Ukrainian liberation movement, in which separate aspects of the given problem have received illumination, does not provide grounds to speak about the presence of its complex scientific elaboration. A special separate research on the personnel structure of the headquarters staff of Military District (MD) – 24 «Makivka» is absent. At the same time, it is necessary to underline that the complexity of illumination of these aspects is predetermined by the originality of the insurgents' activity and, also, insufficiency of the source base.

The article's purpose is to establish the personnel fullness of structural links of the headquarters staff of MD – 24 «Makivka», and to trace their rotation.

In article for the first time on the basis of unknown and little-known archival documents and materials the personnel fullness of the Tactical Division 24 «Makivka» (1944 – 1949) is clarified. It has been defined, that despite underground conditions and constant losses of the administrative board staff, the Ukrainian Insurgent Army (UPA) management tried to fill in vacant posts adhering – at the same time – to the principle of appointment of the educated professional cadres with the insurgent struggle experience. The author has elucidated the question of quantitative fullness of administrative bodies.

The article proves that during its existence, the headquarters staff of – initially – MD – 5, and then TD (Tactical Division) – 24 «Makivka» (1944 – 1948), was headed by the following persons: 1) the commander of MD – 5 «Makivka» Ivan Beleiovych-«Dzvinchuk» (01-11.1944); 2) the deputy commander of MD – 5 «Makivka» Ostar Karatnyts'kyi-«Mors'kyi» (12.1944 – 01.1945); 3) the commander of MD – 5 «Makivka» Adam Kurovyts'kyi-«Siryi» (02-05.1945); 4) the commander of TD – 24 «Makivka» Dmytro Vitovs'kyi-«Zmiyuka» (06.1945 – 03.1946); 5) the commander of TV «Shchyt» «Bohdan» (04-10.1946); 6) deputy commander of TD «Roman» «Romko» (11.1946 – 08.1947); 7) the commander of TD Stepan Stebel's'kyi-«Khrin» (08.1947 – 09.1949).

Key-words: UPA, insurgents, TD – 24 «Makivka», officers.

Юрій МЕЛЬНИЧОК,
аспірант кафедри історії України
Дрогобычського державного педагогічного
університету імені Івана Франка (Україна, Дрогобич)
melnychok2016@gmail.com

КОМАНДНИЙ СОСТАВ ВОЕННОГО ШТАБА ТВ 24 «МАКОВКА» (1944 – 1949)

В статье впервые на основе неизвестных и малоизвестных архивных документов и материалов выясняется кадровая наполненность Тактического отрезка 24 «Маковка» (1944 – 1949). Доказано, что, несмотря на подпольные условия, постоянные потери среди руководящего состава, руководство УПА пыталось заполнять вакантные должности, придерживаясь принципа назначения образованных, профессиональных кадров с опытом повстанческой борьбы. Автор осветил вопросы количественного заполнения руководящих органов.

Ключевые слова: УПА, повстанцы, ТВ 24 «Маковка», командный состав.

Постановка проблеми. Після здобуття Україною незалежності відбувається зростання інтересу до визвольної боротьби. Відкриття доступу до архівів сприяло посиленню інтересу до діяльності ОУН і УПА. Відкрита агресія Російської Федерації проти України активізувала дослідження українського визвольного руху середини ХХ ст. Наукове пізнання у цьому питанні зумовлюється і відсутністю узагальнювальних праць, присвячених не лише кадровому забезпеченню ТВ 24 «Маківка», але й загалом особливостям функціонування цієї структурної одиниці УПА. Хоча джерельна база дозволяє належною мірою розкрити цю проблему.

Аналіз актуальних досліджень. Уперше питання кадрового складу керівних ланок структурних одиниць УПА (1943 – 1949 рр.), зокрема ТВ 24 «Маківка», у своєму довіднику розкрив (ідентифікував, встановив функції керівного складу ТВ 24 «Маківка») дослідник українського визвольного руху Петро Содоль (Содоль, 1994; Содоль, 1995). Однак через недоступність до документальних фондів українських архівних установ на початку 1990-х рр. у працях дослідника наявні як помилки, так і, частіше, білі плями. Впродовж останніх двох десятиріч років з'явилася також низка публікацій, які більшою чи меншою мірою описують життєвий та бойовий шлях деяких керівників повстанського руху ТВ «Маківка». З-поміж основних авторів або упорядників виокремимо Григорія Дем'яна (Дем'ян, 2000), Миколу Когута (Когут, 1999; Когут, 2001; Когут, 2002; Когут, 2003) та ін. Окремі біографічні дані про керівний склад повстанських відділів містяться у регіональних дослідженнях діяльності УПА, серед яких більшу цінність представляють праці Богдана Виханського (Виханський, 2004), Галини Гром (Гром, 2002), Миколи Галіва (Галів, 2007), Олексія Данилишина (Данилишин, 2012), Василя Ільницького (Ільницький, 2016), Володимира Мороза (Мороз, 1999; Мороз, 2000), Романа Щура (Щур, 2006а; Щур, 2006б). Питання кадрового складу ТВ 24 «Маківка» вивчалось у узагальнюючих працях, зокрема у дослідженнях Д. Веденєєва і Г. Биструхіна (Веденєєв, Биструхін, 2006; Веденєєв, Биструхін, 2007), А. Кентія (Кентій, 1999а), Ю. Киричука (Киричук, 2000; Киричук, 2003) та А. Русначенка (Русначенко, 2002). Однак, на перший погляд, значна кількість наукових досліджень з історії українського визвольного руху, в яких отримали висвітлення окремі аспекти проблеми, не дають підстав говорити про наявність її комплексного наукового опрацювання. Спеціальне дослідження, присвячене персональному складу воєнного штабу ТВ 24 «Маківка», відсутнє. Водночас наголосимо, що складність висвітлення цих аспектів зумовлюється самотністю повстанської діяльності, а також недостатньою джерельною базою.

Мета статті – встановити кадрове наповнення складових ланок воєнного штабу Тактичного відтинку 24 «Маківка», простежити їхню ротацію.

Виклад основного матеріалу. Упродовж свого існування штаб ВО-5, а відтак ТВ-24 «Маківка» (1944 – 1948), мав такий склад: 1) командир ВО-5 «Маківка» Іван Белейович-«Дзвінчук» (01 – 11.1944); 2) т.в.о командира ВО-5 «Маківка» Остап Каратницький-«Морський» (12.1944 – 01.1945); 3) ад'ютант ВО-5 «Маківка» Ярослав Косарчин-«Козак» (12.1944 – 05.1945);

4) командир ВО-5 «Маківка» Адам Куровицький-«Сірій» (02 – 05.1945); 5) політвиховник ВО-5 «Маківка» Адам Куровицький-«Сірій» (1944); 6) шеф тилу ВО-5 «Маківка» «Аркадій» (1 половина 1944); 7) керівник військової розвідки ВО-5 «Маківка» «Кримський» (1 половина 1944); 8) командир ТВ-24 «Маківка» Дмитро Вітовський-«Зміюка» (06.1945 – 03.1946); 9) командир ТВ «Щит», «Богдан» (04 – 10.1946); 10) т.в.о командира ТВ «Роман», «Ромко» (11.1946 – 08.1947); 11) командир ТВ Степан Стебельський-«Хрін» (08.1947 – 09.1949); 12) політвиховник ТВ Григорій Дулин-«Всеволод» (1945 – 1947); 13) політвиховник ТВ Володимир Гошка-«Мирон» (1947 – 1949); 14) член штабу ТВ «Вихор-4» (? – 02.1946); 15) член штабу ТВ Юрій Гасин-«Строюк» (1944 – перша половина 1945); 16) член штабу ТВ «Липа» (1946 – 1947); 17) член штабу ТВ «Олег» (1945 – 01.1946); 18) член штабу ТВ, інструктор, зброяр Ярослав Юсип-«Жаравель» (1945 – 01.1946); 19) вишкільник ТВ Ярослав Федорович-«Біль» (? – 12.1945); 20) член штабу ТВ «Аркадій» (зг. 01.1945); 21) інструктор-пропагандист ТВ Данило Міршук-«Клименко» (весна 1945); 22) керівник вишколу ТВ і спецдоручень Степан Гнатів-«Кармелюк» (08.1946 – 08.1947); 23) вишкільник ТВ, старший булавний «Шрам» (08.1946 – 1947); 24) вишкільник ТВ, булавний «Юра» (08.1946 – 1947) (Федорівський, 1962: 105).

Наказ ч. 4 ВО-5 «Маківка», датований 2.12.1944 р. за підписом заступника командира ВО Остапа Каратницького-«Морського», є другим документом, що засвідчує існування цієї структури (Мороз, 1999: 6). Проте вже у лютому 1945 р., відповідно до спогадів Д. Міршука, пост командира ВО обійняв Адам Куровицький-«Сірій», а заступника – О. Андрусейко-«Аркадій» (Федорівський, 1962: 105). Повстанці сотні «Холодноярці І» під час повернення із Закарпаття додому, на Жовківщину, 20 травня 1945 р. у лісі біля с. Рудники Меденицького рну зустрічалися з командиром ВО «Маківка» «Сірим» та керівником політвиховного відділу «Андрієм» (Історія сотні). З огляду на відсутність джерел зараз важко встановити, чи 20 травня 1945 р. ще існувала ВО «Маківка», чи мова велася вже про новостворений тактичний відтинок. Немає й доказів, чи А. Куровицький-«Сірій» був командиром ВО «Маківка», чи першим командиром ТВ «Маківка» і, відповідно, військовим референтом Дрогобицького окружного проводу ОУН.

Чітко як про командира ТВ-24 «Маківка» можна говорити про **Ярослава Вітовського-«Андрієнка», «Зміюку»**, призначеного у травні 1945 р. (Літопис УПА, 2007: 724, 731). Як він сам зізнався після арешту, обов'язки ці почав виконувати 1 червня 1945 р. (Літопис УПА, 2007: 737). Відповідно, Я. Вітовський виконував і обов'язки військового референта Дрогобицького окружного проводу ОУН (ГДА СБУ. Ф. 13. Спр. 372. Т. 53. Арк. 233). До призначення на цей пост він працював інструктором і ад'ютантом командира старшинської школи УПА «Олені». Відомо, що у листопаді 1944 р. він був призначений начальником військовопольової жандармерії ВО-4 «Говерля». Керував першим пропагандивним рейдом відділів УПА по Словаччині (літо 1945 р.). Наказом ГВШ УПА ч. 3/45 «Зміюці» присвоїли ступінь поручника з датою старшинства 31.08.1945 р. (ГДА СБУ. Ф. 13. Спр. 376. Т. 60. Арк. 239). 19 березня 1946 р. біля с. Кам'янка Сколівського рну у непритомному стані він потрапив у полон, будучи важко пораненим (Літопис УПА, 2007: 40–42, 736–737; ДАЛО. Ф. П-5001. Оп. 7. Спр. 221. Арк. 8–9).

У квітні 1946 р. командиром ТВ-24 «Маківка» і військовим референтом Дрогобицького окружного проводу ОУН стає **«Богдан», «Щит»** (ГДА СБУ. Ф. 2-Н. Оп. 58 (1953). Спр. 11. Арк. 1). У 1943 – 1944 рр. він обіймає посаду інструктора старшинських шкіл УПА на Волині і Галичині, а вже у липні 1945 р. очолює вишкільний відділ штабу ВО «Говерля». Наказом ГВШ УПА ч. 1/46 «Щиту» присвоєно ступінь сотника УПА з датою старшинства 22.01.1946 р. (ГДА СБУ. Ф. 13. Спр. 376. Т. 60. Арк. 249) Загинув у криївці 30 жовтня 1946 р. у с. Уличне Дрогобицького району Дрогобицької області (ГДА СБУ. Ф. 2-Н. Оп. 58 (1953). Спр. 11. Арк. 1; Ф. 13. Спр. 376. Т. 47. Арк. 308, 309). У підпільному документі за підписом «Богдана» зазначалося: «Хочу Вас поінформувати про військові справи на даній ділянці. Висилаючи сюди, мої начальники висилали мене, в першу чергу, як територіального працівника, тобто військові справи тут завжди відставали. Ніяких конкретних даних про військову ділянку я не мав, все потрібно було відшукати. В першу чергу я вийшов на територію для того, щоб відшукати зв'язки, орієнтації у відношеннях, які встановилися після зими і налагодження роботи сітки. [...] Ще знайшов я на

території два підвідділи (Бродич і Грузин), в кожному із них по 20 осіб у дуже поганому стані (фізичне виснаження, паганий стан обмундирування, небоєздатність та інші недоліки). [...] із сітки я не міг нічого вартісного взяти, а в тих двох підвідділах не було нічого путнього. Я пропрацював способи стягнути на рідні землі залишок війська, і, зорієнтувавшись у цілому, виробити відповідні плани оздоровлення і провести потрібну реорганізацію становища. [...] Це мені вдалося зробити впродовж серпня місяця. Тепер реорганізація підходить до кінця. На посаду політичного виховника ділянки я вже маю людину, тільки доручення йому ще не дав, хочу його ближче пізнати, щоб не зробити помилки. Цей кандидат д. Коваленко був політвиховником у курені бойків і учасником рейду на Словаччину. На території маю двох політвиховників – Вольний і Мур і одного чотового. Про їх цінність ще нічого не можу сказати (ГДА СБУ. Ф. 2-Н. Оп. 93 (1954). Спр. 1. Арк. 22). Якщо можете прислати мені декілька політвиховників із іншої території, буду дуже вдячний. Якщо не можна прошу мати на увазі» (ГДА СБУ. Ф. 2-Н. Оп. 93 (1954). Спр. 1. Арк. 23).

Ще 15 серпня 1946 р. «Щит» призначив своїм помічником старшого булавного УПА **«Ромка»** (ГДА СБУ. Ф. 13. Спр. 376. Т. 62. Арк. 225). Саме він виконував обов'язки командира ТВ «Маківка» після загибелі «Щита». Про це йдеться у листі В. Фрайта «Владана» до В. Сидора «Шелеста» від 13.05.1947 р.: «[...] тут нема командира відтинка, тому що командир «Богдан» загинув [...] Його зараз заступив старший булавний «Ромко». Старший булавний «Ромко» – людина ідейна, але ще дуже молодий, не має досвіду і не користується авторитетом [...] По моєму на цю посаду він дуже слабкий. Зате, як мені відомо, на цьому терені є курінний «Мирон», який користується великим авторитетом [...] Якщо у вас не буде відповідної людини на цю посаду – командира відтинка, то я думаю, що командир «Мирон» підійшов би. Це думка моя і політвиховника відтинка Максима» [...]» (ГДА СБУ. Ф. 13. Спр. 372. Т. 18. Арк. 166–167). З призначенням командира ТВ «Ромко» напочатку 1948 р. став командиром сотні «Басейн», яку очолював до серпня 1948 р.

Від 15 серпня 1947 р. обов'язки командира ТВ «Маківка» та військового референта Дрогобицького окружного проводу ОУН виконував **Степан Стебельський-«Хрін»**, який у червні того ж року зі своєю сотнею перейшов із Закарзоння, де раніше діяв у ТВ «Лемко». Про своє призначення він згадував у спогадах «Зимою в бункері»: «Згідно з наказом 15 серпня 1947 р. у лісі під Старою Сіллю передаю свою сотню під командування крові Стахові. Жаль було прощатися зі своїми завзятими лемками, з якими я зжився, разом воював, переживав приємні та жахливі дні. Небагато їх вже залишилось, більшість загинула на полі бою, а ті, хто стояв коло мене, обтирали сльози на вояцьких обличчях, на яких виднілись близи (пошкодження, шрам, рубець – В. І.). Мені доручено перебрати «Команду Відтинку – Маківка – 24». До себе забираю мого невідступного вояка, старший віст. Рибалку, завзятого підстаршину старший віст. Островерха, бойового підстаршину старший віст. Вирву, відважного вістуну Лугового, знаменитого стрільця віст. Щуку та віст. Тетяну як друкарку, яка колись була розвідником в сотні кра Чорного, а пізніше – районною референткою УЧХ на Лемківщині. Хор. Мирон виконуватиме функцію виховника відтинку» (Літопис УПА, 2000: 376). Наказом ГВШ УПА ч. 2/48 від 2 вересня 1948 р. пор. «Хрін» підвищений до ступеня сотника з датою старшинства 30 червня 1948 р. Після розформування відділів УПА (наказ ГВШ ч. 2/49 від 3.09.1949 р.) «Хрін» як кур'єр від УГВР в краю був скерований на Захід і загинув 9 листопада 1949 р. біля містечка Погореліце в Словаччині (Націоналістичний рух, 2007: 818). У зв'язку з розформуванням відділів УПА зникла потреба й у військовому референті, тому на цю посаду більше нікого не призначали.

Висновки. Отже, навіть після відкриття доступу та розсекречення значної кількості архівних фондів питання кадрового забезпечення ТВ 24 «Маківка» не розкриті належною мірою у науковій літературі. Водночас висвітлення цих аспектів залишається складною проблемою, що зумовлюється самотністю повстанської діяльності, а також недостатньою джерельною базою. Використання різних видів джерел дало змогу встановити, що впродовж існування військовий штаб ВО-5, а відтак ТВ-24 «Маківка» (1944 – 1949), очолювали: 1) командир ВО-5 «Маківка» Іван Белейович-«Дзвінчук» (01 – 11.1944); 2) т.в.о командира ВО-5 «Маківка» Остап Каратницький-«Морський» (12.1944 – 01.1945); 3) командир ВО-5 «Маківка» Адам Куровицький-«Сірий» (02 – 05.1945); 4) командир ТВ-24 «Маківка» Дмитро Вітовський-«Зміюка» (06.1945 – 03.1946); 5) командир ТВ «Щит», «Богдан» (04 – 10.1946); 6) т.в.о командира ТВ «Роман», «Ромко»

(11.1946 – 08.1947); 7) командир ТВ Степан Стебельський-«Хрін» (08.1947 – 09.1949). Перспективним напрямком дослідження, на наш погляд, є розкриття персонального складу керівників відділів і підвідділів ТВ 24 «Маківка».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДжЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

- Веденєєв, Биструхін, 2006 – Веденєєв Д., Биструхін Г. «Повстанська розвідка діє точно й відважно...». Документальна спадщина підрозділів спеціального призначення Організації українських націоналістів та Української повстанської армії. 1940 – 1950-ті роки. Київ: К.І.С., 2006. 568 с.
- Веденєєв, Биструхін, 2007 – Веденєєв Д., Биструхін Г. Двобій без компромісів. Протиборство спецпідрозділів ОУН та радянських сил спецоперацій. 1945 – 1980-ті роки. Київ: К.І.С., 2007. 568 с.
- Виханський, 2004 – Виханський Б. Дублянська околиця Самбірщини. Дрогобич: Коло, 2004. 400 с.
- Галів, 2007 – Галів М. Бойовий шлях сотні УПА «Булава» (1943 – 1948) // Український визвольний рух. Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, Центр досліджень визвольного руху, 2007. Збірник 11. С. 138–166.
- ГДА СБУ – Галузевий державний архів Служби безпеки України.
- Гром, 2002 – Гром Г. Нагуєвичі. Дрогобич: ВФ «Відродження», 2002. 288 с.
- ДАЛО – Державний архів Львівської області.
- Данилишин, 2012 – Данилишин О. Повстанськими стежками Жидачівщини. Підрозділи, бої, бункери, криївки... Дрогобич: Коло, 2012. 514 с.
- Дем'ян, 2000 – Дем'ян Г. Бандерівці. Київ: Українська Видавнича Спілка, 2000. Кн. 1. 130 с.
- Ільницький, 2016 – Ільницький В. До питання функціонування відділів УПА на Чернівеччині (1944 – 1945) // Східноєвропейський історичний вісник / [головний редактор В. Ільницький]. Дрогобич: Посвіт, 2016. Вип. 1. С. 60–68.
- Історія сотні – Історія сотні «Холодноярці І» / Копія зберігається в архіві «Літопису УПА». – 35 арк.
- Кентій, 1999а – Кентій А. Нарис боротьби ОУН–УПА в Україні (1946 – 1956 рр.). Київ: Інститут історії України НАН України, 1999. 111 с.
- Кентій, 1999б – Кентій А. Українська повстанська армія в 1944 – 1945 рр. Київ: Інститут історії України НАН України, 1999. 220 с.
- Киричук, 2000 – Киричук Ю. Нариси з історії українського національно-визвольного руху 40–50-х років ХХ століття. Львів: ЛДУ імені Івана Франка, 2000. 304 с.
- Киричук, 2003 – Киричук Ю. Український національний рух 40–50-х років ХХ століття: ідеологія та практика. Львів: Добра справа, 2003. 464 с.
- Когут, 1999 – Когут М. Повстанська доля Байрака. Дрогобич: Відродження, 1999. 48 с.
- Когут, 2001 – Когут М. Герої не вмирають... Кн. 1. Дрогобич: Відродження, 2001. 62 с.
- Когут, 2002 – Когут М. Герої не вмирають... Кн. 2. Калуш: Артєкс, 2002. 72 с.
- Когут, 2003 – Когут М. Герої не вмирають... Кн. 4. Нарис, спогади. – Калуш: Артєкс, 2003. 52 с.
- Літопис УПА, 2000 – Літопис Української Повстанської Армії. Т. 30: Степан Хрін (Степан Стебельський); Крізь сміх заліза: спогади / [ред. Петро Потічний]. Торонто: Видавництво «Літопис УПА», 2000. 552 с.
- Літопис УПА, 2007 – Літопис Української Повстанської Армії. Нова серія. Т. 9: Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного підпілля: протоколи допитів заарештованих радянськими органами державної безпеки керівників ОУН і УПА / [упоряд. Олександр Іщук, Сергій Кокін]. 1944 – 1945. К.; Торонто, 2007. 912 с.
- Мороз, 1999 – Мороз В. Воєнна округа УПА «Маківка» // Бойківська думка. Сколе, 1999. 16 жовтня. С. 6.
- Мороз, 2000 – Мороз В. Українська Народна Самооборона (УНС) на терені Дрогобицької області (1943 рік) // Визвольний шлях. 2000. Кн. 6. С. 54–72.
- Націоналістичний рух, 2007 – Націоналістичний рух 1920 – 1930-х років (матеріали до біографічного довідника) // Мірчук П. Нарис історії ОУН. 1920 – 1939 роки / [авт.кол. Олександр Дарованець, Володимир Мороз, Володимир Муравський, Микола Посівнич]. Видання третє, доповнене. – К.: Українська видавнича спілка, 2007. – С. 612–856.
- Русначенко, 2002 – Русначенко А. Народ збурений: Національно-визвольний рух в Україні й національні рухи опору в Білорусії, Литві, Латвії, Естонії у 1940 – 50-х роках. Київ: Університетське видавництво «Пульсари», 2002. 519 с.
- Содоль, 1994 – Содоль П. Українська Повстанча Армія. 1943 – 1949: Довідник перший. Нью-Йорк: Пролог, 1994. 199 с.;
- Содоль, 1995 – Содоль П. Українська Повстанча армія 1943 – 1949. Довідник другий. Нью-Йорк: Пролог, 1995. 295 с.
- Федорівський, 1962 – Федорівський С. Нотатки повстанця. Нью-Йорк: Прометей, 1962. 207 с.

Щур, 2006а – Щур Р. Курінь УПА «Бойки» імені Богдана Хмельницького. Львів: Новий час, 2004. 150 с.
Щур, 2006б – Щур Р. Підгородецька школа: сторінка історії. Львів: Коло, 2006. 136 с.

REFERENCES

Viedienieiev, Bystrukhin, 2006 – Viedienieiev D., Bystrukhin H. «Povstanska rozvidka diie tochno y vidvazhno...» [«The Insurgent Intelligence Operates With Precision and Bravery...»]. The documentary inheritance of special purpose units of the Organization of Ukrainian nationalists and Ukrainian Insurgent Army]. Dokumentalna spadshchyna pidrozdiliv spetsialnogo pryznachennia Orhanizatsii ukrainskykh natsionalistiv ta Ukrainskoi povstanskoi armii. 1940 – 1950-ti roky. Kyev: K.I.S., 2006. 568 s. [in Ukrainian].

Viedienieiev, Bystrukhin, 2007 – Viedienieiev D., Bystrukhin H. Dvobii bez kompromisiv. Protyborstvo spetspidrozdiliv OUN ta radianskykh syl spetsoperatsii [An Uncompromising Combat. The Opposition of Special Subdivisions of OUN with Soviet Special Operations Forces]. 1945 – 1980-ti roky. Kyev: K.I.S., 2007. 568 s. [in Ukrainian].

Vykhanskyi, 2004 – Vykhanskyi B. Dublianska okolytsia Sambirshchyny [Dybliany Neighbourhood of Sambir Land]. Drohobych: Kolo, 2004. 400 s. [in Ukrainian].

Haliv, 2007 – Haliv M. Boiovyi shliakh sotni UPA «Bulava» [The Fighting Path of the OUN Century (Sotnia) «Bulava» («Mace»)] (1943 – 1948) // Ukrainskyi vyzvolnyi rukh. Lviv: Instytut ukrainoznavstva im. I. Krypiakevycha NAN Ukrainy, Tsentri doslidzhen vyzvolnogo rukhu, 2007. Zbirnyk 11. S. 138–166. [in Ukrainian].

HDA SBU – Haluzevyi derzhavnyi arkhiv Sluzhby bezpeky Ukrainy [Sectoral State Archive of Security Service of Ukraine]. [in Ukrainian].

Hrom, 2002 – Hrom H. Nahuievychi [Naguevichi]. Drohobych: VF «Vidrodzhennia», 2002. 288 s. [in Ukrainian].

DALO – Derzhavnyi arkhiv Lvivskoi oblasti [State Archive of Lviv Region]. [in Ukrainian].

Danylyshyn, 2012 – Danylyshyn O. Povstanskymy stezhkamy Zhydachivshchyny. Pidrozdily, boi, bunkery, kryivky... [Along the Insurgents' Tracks in Zhydachiv Land: Divisions, Battles, Bunkers, Covers]. Drohobych: Kolo, 2012. 514 s. [in Ukrainian].

Demian, 2000 – Demian H. Banderivtsi [Banderivtsi]. Kyiv: Ukrainska Vydavnycha Spilka, 2000. Kn. 1. 130 s. [in Ukrainian].

Ilnytskyi, 2016 – Ilnytskyi V. Do pytannia funktsionuvannia viddiliv UPA na Chernivechchyni (1944 – 1945) [Functioning of the UPA (Ukrainian Insurgent Army) squads in Chernivtsi region] // Skhidnoievropeyskyi istorychnyi visnyk / [holovnyi redaktor V. Ilnytskyi]. Drohobych: Posvit, 2016. Vyp. 1. S. 60–68. [in Ukrainian].

Istoriia sotni – Istoriia sotni «Kholodnoiartsy I» [A History of a Century: the History of the «Kholodnoyartsy I»] / Kopia zberihaietsia v arkhivi «Litopysu UPA». – 35 ark. [in Ukrainian].

Kentii, 1999 – Kentii A. Narys borotby OUN–UPA v Ukraini (1946 – 1956 rr.) [On functioning of UPA departments in Chernivtsi land; An outline of the struggle of OUN–UPA in Ukraine (1946 – 1956)]. Kyiv, Instytut istorii Ukrainy NAN Ukrainy, 1999. 111 s. [in Ukrainian].

Kentii, 1999b – Kentii A. Ukrainska povstanska armii v 1944 – 1945 rr. [Ukrainian Insurgent Army] Kyiv: Instytut istorii Ukrainy NAN Ukrainy, 1999. 220 s. [in Ukrainian].

Kyrychuk, 2000 – Kyrychuk Yu. Narysy z istorii ukrainskoho natsionalno-vyzvolnogo rukhu 40–50-kh rokiv XX stolittia [Sketches Of the History of Ukrainian National Liberation Movement of the 40–50s of the XX century]. Lviv: LDU imeni Ivana Franka, 2000. 304 s. [in Ukrainian].

Kyrychuk, 2003 – Kyrychuk Yu. Ukrainskyi natsionalnyi rukh 40–50-kh rokiv XX stolittia: ideolohiia ta praktyka [Ukrainian Nationalist Movement of 1940s – 1950s: Ideology and Practice]. Lviv, Dobra sprava, 2003. 464 s. [in Ukrainian].

Kohut, 1999 – Kohut M. Povstanska dolia Bairaka [The insurgent destiny of Bairak]. Drohobych, Vidrodzhennia, 1999. 48 s. [in Ukrainian].

Kohut, 2001 – Kohut M. Heroi ne vmyraiu... [Heroes Do Not Die] Kn. 1. Drohobych: Vidrodzhennia, 2001. 62 s. [in Ukrainian].

Kohut, 2002 – Kohut M. Heroi ne vmyraiu... [Heroes Do Not Die] Kn. 2. Kalush: Arteks, 2002. 72 s. [in Ukrainian].

Kohut, 2003 – Kohut M. Heroi ne vmyraiu... [Heroes Do Not Die] Kn. 4. Narys, spohady. – Kalush: Arteks, 2003. 52 s. [in Ukrainian].

Litopys UPA, 2000 – Litopys Ukrainskoi Povstanskoi Armii. T. 30: Stepan Khrin (Stepan Stebelskyi); Kriz smikh zaliza: spohady [Stepan Khrin (Stepan Stebel'skyi). Through Laughter of Iron: Recollections] / [red. Petro Potichnyi]. Toronto: Vydavnytstvo «Litopys UPA», 2000. 552 s. [in Ukrainian].

Litopys UPA, 2007 – Litopys Ukrainskoi Povstanskoi Armii. Nova seriia / uporiad. Oleksandr Ishchuk, Serhii Kokin. Kyiv, Toronto, 2007. T. 9: Borotba proty povstanskoho rukhu i natsionalistychnoho pidpillia: protokoly

dopytiv zareshotovanykh radianskymy orhanamy derzhavnoi bezpeky kerivnykiv OUN i UPA [The struggle of the anti-insurgent movement and nationalist underground: reports of interrogations of OUN and UPA leaders arrested by the Soviet state security agencies] (1944 – 1945). 912 s. [in Ukrainian].

Moroz, 1999 – Moroz V. Voienna okruha UPA «Makivka» [UPA Military District «Makivka»] // Boikivska dumka. Skole, 1999. 16 zhovtnia. S. 6. [in Ukrainian].

Moroz, 2000 – Moroz V. Ukrainska Narodna Samooborona (UNS) na tereni Drohobytsoi oblasti (1943 rik) [Ukrainian National Self-Defence (UNS) On the Territory of Drohobych Region (1943)] // Vyzvolnyi shliakh. 2000. Kn. 6. S. 54–72. [in Ukrainian].

Natsionalistychnyi rukh, 2007 – Natsionalistychnyi rukh 1920 – 1930-kh rokiv (materialy do biohrfichnoho dovidnyka) [Nationalist Movement In the 1920s – 1930s (Materials For a Biographic Directory)] // Mirchuk P. Narys istorii OUN. 1920 – 1939 roky / [avt.kol. Oleksandr Darovanets, Volodymyr Moroz, Volodymyr Muravskyi, Mykola Posivnych]. Vydannia tretie, dopovnene. – K.: Ukrainska vydavnycha spilka, 2007. – S. 612–856. [in Ukrainian].

Rusnachenko, 2002 – Rusnachenko A. Narod zburenyi: Natsionalno-vyzvolnyi rukh v Ukraini y natsionalni rukhy oporu v Bilorusii, Lytvi, Latvii, Estonii u 1940 – 50-kh rokakh [The Revolted People: National liberation movement in Ukraine and national resistance movements in Belarus', Lithuania, Latvia, and Estonia in the 1940s – 1950s]. Kyiv, Universytetske vydavnytstvo «Pulsary», 2002. – 519 s. [in Ukrainian].

Sodol, 1994 – Sodol P. Ukrainska Povstancha Armiia [Ukrainian Insurgent Army]. 1943 – 1949: Dovidnyk pershyi. Niu-York: Proloh, 1994. 199 s. [in Ukrainian].

Sodol, 1995 – Sodol P. Ukrainska Povstancha armiia [Ukrainian Insurgent Army] 1943 – 1949. Dovidnyk druhyi. Niu-York, 1995. 295 s. [in Ukrainian].

Fedorivskyi, 1962 – Fedorivskyi S. Notatky povstantsia [The Notes of an Insurgent]. Niu-York, Prometei, 1962. 207 s. [in Ukrainian].

Shchur, 2006a – Shchur R. Kurin UPA «Boiky» imeni Bohdana Khmelnytskoho [Bohdan Khmelnytskyi Kurin «Boiky» of UPA]. Lviv: Novyi chas, 2004. 150 s. [in Ukrainian].

Shchur, 2006b – Shchur R. Pidhorodetska shkola: storinka istorii [The School in Pidhorodtsi: Pages of History]. Lviv: Kolo, 2006. 136 s. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 15.02.2018 р.